

Tuumaelektrijaama ja kasutatud tuumkütuse lõppladustuspaiga asukohtade eelanalüüsi alltöörühma protokollis kinnitatud Eesti Keskkonnaühenduste Koja (EKO) eriarvamused

EKO leiab, et vastavalt töörühma poolt püstitatud lähteülesandele peaks ruumianalüüs hindama, kas ja kus Eestis oleks tuumajaama ja kasutatud tuumkütuse geoloogiline lõppladestuspaik nii põhimõtteliselt võimalik kui ka otstarbekas.

Sellest lähtuvalt ei nõustu EKO töörühma üldise seisukohaga, et otstarbekuse hindamine pole sisuliselt õigustatud või tehniliselt võimalik.

EKO ei toeta uue kriteeriumi ärajätmist, milleks oli Rahandusministeeriumi poolt välja pakutud kasutatud tuumkütuse lõppladestuspaiga võimalikkus samas piirkonnas tuumajaamaga.

Kuna tuumajaama ja tuumajäätmete küsimust tuleb vaadata ühtse tervikuna ning tuumajäätmete transport on keerukas, oleks mõistlik paigutada need rajatise lähedikkude. Sellisel juhul jääks valikusse: Toila, Kunda, Viimsi, Jõelähtme, Harku, Kuusalu.

EKO ei nõustu sotsiaalmajanduslike mõjude analüüsi eelduste ja järeldustega.

Sotsiaalmajanduslike mõjude analüüsi lähteülesandeks oli muuhulgas kirjeldada, milline on jaama sotsiaalmajanduslik mõju kohalikule kogukonnale. Hetkel on eelduseks võetud stsenaarium, kus jaama ehitamine on kohalike elanike ja ettevõtluse vaatest oodatud, see saab päriselt valmis ja töötab ilma probleemideta.

Tähelepanuta on jäänud stsenaariumid, kus jaam hüljatakse ehitamise käigus, jaama opereerimisel toimub tuumaõnnetus või mis saab jaama eluea lõppedes. Käesolevas lõpparuandes on vaid mainitud, et see täiendav töö tuleks ära teha eriplaneeringu etapis.

Üheks suureks eelduseks kogu sotsiaalmajandusliku analüüsi juures on see, et ääremaale rajatud tuumajaama kõrgepalgalised töötajad kolivad samuti ääremaale, mitte ei sõida kohale tõmbekeskustest. Leiame, et see eeldus ei ole põhjendatud ja pigem hakkab toimuma pendelränne. Sellisel juhul on kogu sotsiaalmajanduslikku analüüsi võimalik tõlgendada ka nii, et regionaalne ebavõrdsus võib hoopis süveneda.